

lig skulde bygges, var den bygget altfor lille; han fremdrog saaledes, at der kun kunde ligge 3 temmelig smaa Dampskibe i Havnen. Jeg forstaar ikke, hvorfra det ærede Medlem har den Beregning, thi efter hvad der er mig fortalt af Mand, som bo paa Stedet, saa udgjør Havnens Gladeindhold indensfor Dæmningerne 10 Ldr. Land. Det maa dog være 3 mærkelige Skibe, som det ærede Medlem har tænkt sig skulde udfylde dette Gladeindhold. Jeg forstaar det ikke, men dersom Havnens Gladeindhold er 10 Ldr. Land, saa maa den ogsaa være stor nok til at rumme temmelig mange af de Skibe, der kunne gaa derind. Det forekommer mig, at naar Havnen er særdig, saa vil en stor Del af den Trafik, der nu gaar ad andre Veie, gaa ud af Havnen, selv om endog Jernbanen ikke er færdig. Alt det vestjyske Fedetvæg — det Meste af det fedes om Vinteriden — maa nu søge Marked i Hamborg og Kjøbenhavn, hvorimod det, naar Havnen bliver færdig, maa søge Marked i England, og vi have jo allerede hørt, at England er det bedste og naturligste Marked for Jylland. Med Hensyn til Jernbaneanlægget skal jeg støtte den Betragtning, der er gjort gjældende af det ærede Medlem for Præsts Amts 1ste Valgkreds (Scavenius), at et saadant Anlæg, der kan komme til at stiftte Nytte ogsaa for kommende Generationer, formentlig ikke bør udføres for Penge, der udføres som Skat, men at det vilde være rigtigt, at det blev udført for Penge, der bleve tilveiebragte ved Laan, og navnlig har jeg tænkt mig, om det ikke kunde være rigtigt at forny idetmindste en Del af de nu til Indvielse bestemte Kreditbeviser, og at Pengene til Anlæggets Fuldførelse paa denne Maade bleve tilveiebragte. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 3die Valgkreds vil standse med disse Jernbaneanlæg; det er i mine Tanker en besynderlig Fremgangsmaade. Jeg har aldrig nogenstunde før hørt, at en dansk Rigsdag har vedtaget en Lov, og at en kommende Rigsdag har negtet Midlerne til Lovens Fuldførelse. Det ærede Medlem for Skanderborg Amts 1ste Valgkreds (Lauber) vilde rigtignok ikke standse, men udsætte en Del af Baneanlægget. Jeg anser imidlertid dette idetmindste omtrent lig med en

Standstning; thi naar Rigsdagen iaar forandrer den engang vedtagne Lov og vedtager at udsætte Anlægget, hvad borger os da for, at den ikke, naar den Tid kommer, da Anlægget skal paabegyndes, atter vedtager en Udsættelse og saa fremdeles? Man har sagt, at Jernbaneanlægene i Vestjylland ikke vilde forrente sig; det kan gjerne være, jeg skal ikke bestride, at de ikke vilde forrente sig direkte, men det indirekte Udbytte deraf for Vestjyllands fremtidige Udvikling turde være saa stort, at Staten igjennem den stærre Skatteevne fik gode Renter af Pengene. Jeg skal ikke alene omtale den aandelige Udvikling, som en bedre Kommunikation beforder. Befolkningen i Vestjylland lever og dør paa det Sted, man kan gjerne sige paa den samme Plac, hvor den fødes. Det er kun en meget lille Del af Befolkningen, som faar Leilighed til at se sig rigtig om i Livet, men derved blive ofte ensidige Betragtninger gjorte gjældende hos Befolkningen. Naar den derimod kommer i Berøring med Befolkningen i andre Gane, da foregaar der derved en meget raskere Udvikling, og Befolkningen faar et helt andet Syn paa Forholdene, end den nu, saaledes som Kommunikationsmidlerne ere, kan have. Jernbanens Gavn for den materielle Udvikling behøver jeg ikke at fremdrage; den er allerede saa ofte fremdraget, at videre Udtalelse derom er overflødig. Jeg skal kun sige, at den store Udførsel af Kreaturer, Heste og Svin fra Jylland nu ikke kan ske i saa stort Maal og med de Fordele, som den vilde ske, dersom vi havde en Jernbane. Hvor meget mener man ikke, at saavel det fede som det magre Kvæg taber ved at skulle gaa paa deres sære Ben ligesaa Thy og til Hamborg? Der er en Betragtning, som har gjort sig gjældende for mig ved Baneanlægget ved Esbjerg og Jernbaneanlægget i Vestjylland. Nu er det meget almindeligt i Vestjylland, at en stor Del af Handelen gaar paa Hamborg og saaledes paa Thykland. Jo længere vi udsætte disse to Foretagender, jo mere vil det blive Tilfældet, at Hamborg vil vedblive at være Thyernes Hovedmarked, altsaa, jo længere vi udsætte disse 2 store Foretagender, desto mere befordre vi Thyernes Formue, men jeg veed ikke, om det kan siges,